

O B S A H

Rozvržení učiva	3
Úvodní poznámky	5
 I. ODDÍL ÚVODNÍ	
1. Jazyk — výraz myšlení a nástroj dorozumívání	9
2 Národní jazyk; jazyk spisovný a nářečí	13
3. Úkoly spisovného jazyka a jeho rozvrstvení	18
Vrstva hovorová	21
Vrstva odborná	22
Umělecká (básnická) vrstva	23
4. O slohu	25
Sloh projevů mluvených a psaných	29
5. Zpráva, oznámení, záznam	32
Chování při ústních projevech	34
Souhrnné otázky k prvnímu oddílu	35
 II. NAUKA O VĚTĚ	
6. Věta jako základní jednotka jazykového projevu	
Mluvnická stavba věty	37
Významová výstavba věty	39
7. Zvuková stránka věty	
Větné úseky (kóla) a intonace	42
Pořádek slov se zřetelem k zvukové stránce věty	45
8. Zpráva a oznámení s hodnocením a výzvou	49
Přednes ústního projevu	51
9. Větné členy	
Podmět. Přísudek	54
Přívlastek. Přístavek	55
Doplněk. Předmět. Příslovečné určení	56
10. Větné vztahy	58
Syntaktické dvojice	59
Shoda a podřízenost	61
11. Vypravování	65
Jak hovoříme při ústních projevech	70
12. Druhy vět podle členitosti a podle postoje mluvčího	
Věty podle členitosti	70

Věty podle postoje mluvčího	72
Rozlišovací znaménka	73
13. Souvětí podřadné a souřadné	74
Souvětí podřadné	76
Souvětí souřadné	80
14. Souvětí složitá; nepřímá řeč	84
Interpunkce u vět vložených	85
Středník a dvojtečka v souvětí	85
Řeč a otázka přímá a nepřímá	89
Vsuvka	90
Pomlčky	91
15. Vazby přechodníkové	93
Nevětné a nespojité přechodníky	96
16. Vyprávění ve srovnání s dějovým popisem	96
Souhrnné otázky ke kapitolám ze skladby	101

III. NAUKA O SLOVĚ

17. Věcný a mluvnický význam slov; slovní druhy	
Věcný a mluvnický význam slov	103
Slovní druhy	104
Formální stránka slovních druhů	106
18. Slovesa podle věcného významu a podle úlohy ve větě; určité a neurčité tvary slovesné	
Určité a neurčité tvary slovesné	112
19. Slovesný vid	
Dokonavost a nedokonavost	122
Kolikost	123
Tvoření sloves dokonavých	123
Tvoření sloves nedokonavých	124
Slovesa s významem opakovacím (frekventativním)	
. . . . .	125
20. Užívání slovesného vidu; čas	
Užívání slovesného vidu	129
Čas	131
21. Slovesný způsob a rod	
Slovesný způsob	134
Slovesný rod	139
22. Stavba vypravování	
Jak správně vyslovovat	143
23. Třídění sloves podle typů a časování	
Přehled produktivních typů sloves a sloves neproduktivních skupin	
A. Typ <i>kupovati/kupuje</i>	155
	157
	160

B. Typ <i>dělati/dělá</i>	161
C. Typ <i>prositi/prosí</i>	162
D. Typ <i>sázeti/sází, sázejí</i> s variantou <i>trpěti/trpí</i>	163
E. Typ <i>tisknouti/tiskne</i>	164
F. Isolované neproduktivní skupiny sloves	166
24. Slovenské sloveso	170
Souhrnné otázky k slovesu	174
25. Jména; základní mluvnické významy jmen	176
Mluvnické číslo	177
Mluvnický rod jmen	179
26. Význam pádů	184
Nominativ	188
Akusativ	189
Genitiv	190
Dativ	193
Instrumentál	195
Lokál	196
Vokativ	196
Význam pádů (souhrn)	197
27. Prostý popis	200
Kvantita samohlásek	205
28. Základní typy skloňování — Rozšíření podstatných jmen podle významu a podle skloňování	207
Význam substantiv	208
Typy substantivního skloňování	211
Společné znaky všech typů skloňování substantiv	213
Dvojitost koncovek	214
29. Skloňování podstatných jmen rodu mužského	
Přehled maskulin	215
I. Souhláskové typy maskulin	
Typ <i>pán</i>	216
Typ <i>hrad</i>	217
Typ <i>muž</i>	218
Typ <i>stroj</i>	219
Souhrnné poznámky	219
II. Samohláskové typy substantiv rodu mužského	
Typy <i>předseda</i> a <i>soudce</i>	222
Typ <i>Jiří</i> (<i>krejčí</i>)	223
30. Popis s dějovým rámcem	226
Výslovnost skupin souhlásek I	230
31. Skloňování podstatných jmen rodu ženského	
Přehled feminin	233

I. Samohláskové typy feminin	
Typ žena	233
Typ nůše	234
Typ paní	235
II. Souhláskové typy feminin	
Typ píseň a kost	235
Krácení samohlásky slovního základu	236
32. Skloňování substantiv rodu středního a substantiv přejatých	
Skloňování substantiv rodu středního	239
Typ město	240
Typ moře	240
Typ kuře	241
Typ staveni	241
Skloňování přejatých podstatných jmen	242
33. Popis osoby	246
Výslovnost skupin souhlásek II	250
34. Přídavná jména	251
Přídavná jména přivlastňovací	253
Přídavná jména dějová	256
Přídavná jména významu příslovečného a jiná	257
Stupňování adjektív	257
Skloňování adjektív	258
35. Zájmena	
Rozdělení zájmen a jejich základní významy	262
Druhotné významy zájmen	263
Ke skloňování zájmen	266
36. Číslovky, jejich významy a tvary	271
Číslovky základní	272
Číslovky neurčité	274
Číslovky řadové	275
Číslovky druhové	276
Číslovky násobné	276
Číslovky podílné	277
Jiná substantiva číselného významu	277
37. Popis práce	280
Výslovnost skupin souhlásek III	282
38. Skloňování slovenské	284
39. Jazyková norma a její kodifikace	287
Souhrnné otázky ke kapitolám o skloňování a normě	291

IV. HLÁSKOSLOVÍ		
40. Hlásky, jejich zásoba a soustava		
I. Hlásky po stránci fonetické a významotvorné	293	
II. Zásoba hlásek a jejich soustava		
A. Soustava samohlásek	294	
B. Soustava souhlásek	296	
41. Využití českých hlásek		
1. Některé zvláštní jevy při spojování hlásek		
a) Fonetické varianty	300	
b) Rušení rozdílů ve znělosti souhlásek	301	
2. Úkoly k hlubšímu poznání skladebního řádu českých hlásek	302	
Přídavek		
I. Základní rozdíly hláskové v českých nářečích	304	
II. Srovnání se slovenštinou	306	
42. Osobní dopis	. . . . .	307
43. Pravopis (orthografie) a spisovná výslovnost (orthoepie)		
1. Pravopis	315	
Pravopis slovenský	318	
2. Správná výslovnost (orthoepie)	318	
44. Obchodní dopis	. . . . .	322
Výslovnost slov přejatých	325	
Souhrnné otázky k hláskosloví	328	
Rejstřík	329	

